

AVSTRIJA IN JUGOSLAVIJA ZBIRATA VOJAŠTVO

ITALIJANSKO ČASOPISJE OČITA
JUGOSLAVIJO, DA JE S PROTESTOM
OGROZILA EVROPSKI MIR

Napetost med Jugoslavijo in Madžarsko narašča. Vojaški dopusti v Jugoslaviji so preklicani. — Čehi obsojajo Madžarsko. — Italijanske oblasti so definitivno odločile, da Pavelič ne bo izročen. Pavelič je užival v Italiji azilno pravico.

DUNAJ, Avstrija, 26. novembra. — Avstrija zbira ob jugoslovanski meji veliko število vojaštva. Tja so bili poslani polki z Dunaja, Linca in Burgenlanda, skupno z oddelki heimwehra.

Jugoslavija je preklicala vse vojaške dopuste v severnih krajih. To poročilo je dobila Associated Press iz Maribora.

BEOGRAD, Jugoslavija, 26. novembra. — Na seji jugoslovanske ljudske stranke, ki je različna od vladne diktatorske stranke kot umetna opozicija ter edina postavna stranka izven vladne, so bile velike protimadžarske demonstracije.

Člani so izjavili, da se bo Jugoslavija branila proti Ogrski, kot se je branila Srbija proti Avstro-Ogrski leta 1914, da pa sedaj niti zmaga ne bo zadostovala.

"Sovražnikova moč mora biti tako zlomljena, da se bodo bodoče generacije počutile varne," pravi med drugi resolucija.

PRAGA, Češka, 26. novembra. — Glasilo zunanjega urada v svojem uredniškem članku dolži Ogrsko, da je nasproti Čehoslovaški zasledovala isto politiko, da je ščuvala proti njej teroriste, kakor proti Jugoslaviji.

"V slučaju Ogrske," pravi članek, "ni bila kriminalnim elementom Hrvatov samo dana prosta roka, temveč so bili tudi vežbani v izvrševanju terorističnih dejanj. Preskrbljevani so bili celo s pristnimi in ponarejenimi potnimi listi v ta namen.

"Slično je Ogrska več let postopala s čehoslovaškimi izseljenci iz Čehoslovaške. Nekateri posamezniki, ki so prišli v kako navkrižje tukaj, so bili na Ogrskem gostoljubno sprejeti ter so se jih posluževali za orodje v proti-češki propagandi. Četudi je bilo tam dobro znano, da tukaj ni bil nikdo za njimi, so jih na Ogrskem zalagali z denarjem in pravimi in ponarejenimi potnimi listi. Porabljali so jih za irredentistično kampanjo Ogrske.

"Da so mogoče to delale irredentistične organizacije, ne olajša resničnega dejstva, da se kaj takega brez pomoči oficijelnih krogov ne bi moglo zgoditi."

MILAN, Italija, 26. novembra. — V Mussolinijevem listu "Il Popolo d'Italia" je Italija posvarila, da bo jugoslovanska obtožba Ogrske, ki je sedaj v rokah Lige narodov, uničila vsako možnost, da bi pomirili evropsko bojovito razpoloženje.

Nek članek, katerega je zasnoval sam Mussolini, zahteva, da Liga narodov takoj prične obravnavati jugoslovansko obdolžitev, da so ogrske oblasti v zvezi z umorom kralja Aleksandra.

RIM, Italija, 26. novembra. — Iz zanesljivih virov se je izvedelo, da je prizivno sodišče v Turinu zavrnilo prošnjo Francije za izročitev dr. Ante Paveliča, voditelja zarote proti življenju kralja Aleksandra in dr. Egona Kvaternika, ki je poznan tudi pod imenom Kramer.

Poglavitna točka pri tem je, da je Pavelič živel eno leto v Italiji. Pavelič je hrvatski begunec, ki je dobil kot drugi hrvatski begunci zavetje v Italiji. In ker trije ujetniki v Franciji trdijo, da je umor kralja Aleksandra zasnoval Pavelič, tedaj je to storil v Italiji, kjer je tudi prejemal podporo od Italije.

Apelacijsko sodišče temelji svojo odločitev na francosko-italijansko pogodbo iz leta 1870, ki izključuje izročitev političnih jetnikov.

NRA proti krajšemu delovnemu času

PROTINEMŠKE
DEMONSTRACIJE

Policija je razgnala množico, ki je demonstrirala proti Nemcem. — Več čeških listov je ustavljeno.

Praga, Čehoslovaška, 26. novembra. — Sovražstvo in strast je zopet vzplamtela med najstarejšim nemškim in češkim vseučiliščem, ko so dijaki skupno z možmi in ženami iz predmestij korakali po glavni ulici s klici proti Nemcem in židom.

Polagoma je postal položaj tako resen, da je na množico navalila policija na konjih z golimi sabljami. Več ljudi je bilo lahko ranjenih, aretiranih pa je bilo 50 oseb.

Policijski komisar je odredil, da bo vojaštvo zadušilo vse nemire, ako policija ne bi zadostovala.

Spor se je pričel vsled starih znakov, ki so pri ustanovitvi češkega vseučilišča ostala v nemškem vseučilišču. Ti znaki so bili povod stalnih prepir med obema vseučiliščema in sedaj so dosegli tako razsežnost, da je bila vlada prisiljena s posebnim odlokom poseči v spor. Vlada je odredila, da se znaki izročijo češkemu vseučilišču, ki naj bi nosilo stare tradicije.

Poluradne izjave obsojajo obnašanje nemških dijakov, ki so skušali ovirati izvršitev vladnega odloka, da bi bili znaki prenešeni v češko vseučilišče. Vendar pa so bile češke demonstracije odveč, kajti vlada ima dovolj moči, da izvede odlok.

Pri splošnem pretepu je bilo mnogo stvari uničenih. Zelo je trpela slovanska knjižnica v nemškem vseučilišču. Mnogo dragocenih knjig je bilo raztrganih in poškodovanih.

Več čeških listov skupno z nemškim listom "Bohemia" je bilo prepovedanih, ker so objavili hujskajoče članke.

Rektor češkega vseučilišča je na črni deski objavil razglas, v katerem pozivlja češke dijake, da čuvajo mir in red. Svečani prevoz znakov je bil določen za danes ob 11 dopoldne.

VODA ZALILA RUDNIK

Nagasaki, Japonska, 26. novembra. — Ko je v Matsušina premogovnik, ki se nahaja pod morjem, vdrla voda, je najbr-

Javnost je pričakovala tak odlok, izdan je bil pa šele po temeljitem premisleku. Glavno vlogo so igrale listine, ki predbacivajo Franciji, da je v 42 slučajih zanikala izročitev protifašističnih agitatorjev. Francija je zahtevala Paveliča na prošnjo Jugoslavije. Vsi zarotniki, ki so bili aretirani v Franciji označujejo Paveliča kot voditelja teroristične tolpe.

Pavelič in Kvaternik tajita vsako zvezo z atentatom na kralja Aleksandra.

INSULLOVI
NAMENI ZA
BODOČNOST

Mogoče bo zopet pričel s kakim velikim podjetjem. — Državni pravdnik noče povedati kako bo nastopil proti njemu.

Chicago, Ill., 26. novembra. Samuel Insull je imel v nedeljo svoj "najsrečnejši dan v življenju", odkar je leta 1929 ob času borznega poloma razpadlo njegovo velikansko podjetje, vredno \$2.000.000.000.

Porota je verjela njegovemu zatrdilu: "Gospodje, najslabše, kar mi morete očitati, je, da sem se motil, toda ne, da nisem bil pošten". Skupno z Insullom so bili tudi oproščeni njegov sin in 16 drugih njegovih bivših uradnikov, ki so bili obdolženi, da so se posluževali pošte v svojih sleparijah za \$100.000.000.

Neprestano so po telefonu in brzojavu prihajale čestitke v malo Insullovo stanovanje v hotelu Seneca, kjer počivajo njegova žena in sin. Vse obiskovalce, ki so mu prišli čestitat, je Insull osebno sprejel in je kazal veliko veselje nad dobljeno zmago.

Neprestano je zatrjeval: "To je najsrečnejši dan mojega življenja. Počutim se izborno ter sem spal celo noč. Vse vas osebno pozdravljam".

In to je tudi storil. Vsak telefon je sam odgovoril. K sebi je povabil časnikarske poročevalce, katerim je tudi dovolil, da so ga skupno z ženo in sinom fotografirali.

Ali bo Samucl Insull zopet poskušal srečo in popravil svoj finančni poraz? To vprašanje je mogoče slišati vsepovsod in marsikdo je mnenja, da se bo vrnil na svoje polje na La Salle St., ako bodo tudi prihodnje tožbe končale v njegov pri-log.

Insull o svojih bodočih načrtih ničesar ne izda in se na tozadevno vprašanje samo zadovoljno smeje.

Državni pravdnik Green, ki se je zastoj trudil, da bi poslal Insulla in njegovih 16 soobtožencev v ječo, je rekel: "V tem trenutku nimam ničesar reči".

že utonilo vseh 53 premogarjev, ki so se ob času nesreče nahajali v rovu.

LJUBOSUMNEŽ
JE USTRELIL
DUHOVNIKA

Nevesta se je na poročnem potovanju seznanila z duhovnikom, česar posledica je bila strahna tragedija.

V Knights of Columbus hotelu v New Yorku sta se predvčerajšnjim seznanila 17-letna Mrs. Ruth Steinmetz in njen 22-letni mož Joseph Steinmetz s 40-letnim katoliškim duhovnikom Josephom J. Leonardom.

Mlado ženo in duhovnika so našli včeraj zjutraj ustreljena. Sum je takoj padel na Steinmetza ki je nezvestno pijan ležal v sobi in držal v roki revolver.

Po zaslišanju je izdal pomožni državni pravdnik sledeče poročilo:

Steinmetz in njegova žena sta se mudila na poročnem potovanju. Iz Californije sta dospela v New York ter se nastanila v Knights of Columbus hotelu. Pri tej priliki sta se seznanila z duhovnikom Leonardom. Predvčerajšnjim so skupaj zajtrkovali, nakar sta povabila zakonec duhovnika v svojo sobo, kjer so začeli piti žganje. Mlada žena je mimo grede omenila, da je katoliške vere, njen mož je pa žid, ki je prestopil v protestantsko vero.

Opoldne so šli obedovat v restavracijo blizu hotela. Tam so zopet precej pili in se vrnili v hotel. Duhovnik je preskrbel kvart žganja, in zopet so začeli piti. V Arizoni je bil Steinmetz kupil revolver ter ga pokazal duhovniku. Slednji je rekel, da je bolje, če ga da njemu spraviti. Steinmetz je rekel, da je utrujen in je legel na posteljo. Par minut nato je slišal, ko je Leonard rekel njegovi ženi: "Pojdite z menoj v mojo sobo, da se boste spovedali."

Nato sta oba odšla. Steinmetz je kmalu zatem vstal in odšel za njima. Na trkanje mu je duhovnik odprl. Steinmetz ga je vprašal, kje ima revolver.

V mojem žepu, — je odgovoril duhovnik. — Mladi zakonec je potegnil revolver iz suknjice, ki je bil obešen preko stola ter začel streljati na svojo ženo in duhovnika.

Aretiranec pravi, da je bil od alkohola tako omamljen, da ni vedel, kaj počne.

Duhovnik se je vpisal v hotelsko knjigo kot "John J. Leonard" iz Trentona.

Po avtomobilski licenci, ki so jo našli v njegovem žepu, so dognali, da je Joseph J. Leonard, kaplan v sirotišnici v Lawrenceville, N. J. Rojen je bil v Danbury, Conn.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

SKRAJŠANJE DELOVNIKA BI
PODRAŽILO CENO IZDELKOV

WASHINGTON, D. C., 26. novembra. — NRA oblasti za izvedbo 260 pravilnikov težke industrije in 140 pogodb v raznih podružnicah tovarn se pečajo s preuredbo dosedanjih določb in pričakovati je, da bodo novi načrti, ki bodo najprej predloženi NRA in konečno Beli hiši, obdržali 40-urni delavnik. Ameriška delavska federacija je na svoji zadnji konvenciji zahtevala 30-urni delavnik.

JAPONSKA
SE BO ODREKLA
POGODBI

Poslanik Matsudaira odkrije Davisu vse podrobnosti. — Angleško-ameriški sporazum glede mornariške politike.

London, Anglija, 26. nov. — Tekom igre golf je japonski poslanik Tsuneo Matsudaira ameriškemu delegatu Normanu H. Davisu pojasnil vse podrobnosti glede nameravane odpovedi washingtonske mornariške pogodbe.

Matsudaira ni povedal, kdaj bo Japonska naznanila svojo odpoved, toda najbrže se bo zgodilo 10. decembra.

Matsudaira in Davis sta se razgovarjala o celi zadevi, v splošnem in položaj ni prav nič izpremenjen in tudi ni kakakega upanja, da bi prišlo do kakakega kompromisa.

V mornariških in diplomatskih krogih je zavladalo veliko presenečenje, ko je bilo o znanej, da je prišlo med Anglijo in Združenimi državami do sporazuma glede splošne mornariške politike, ako ne bo sklenjena pogodba, ki omejuje oboroževanje na morju.

Prihodnja svetovna politična razvrstitev bo najbrže dovela do tesnejšega skupnega sodelovanja med Anglijo, Zdr. državami, Francijo in Rusijo. Tej skupini pa bosta stali na sproti Japonska in Nemčija.

Moskva, Rusija, 26. nov. — Sovjetsko časopisje je svojo pažnjo obrnilo na mogoče posledice sedanjih mornariških posvetovanj v Londonu. Mnogi listi na široko razpravljajo o mogoči obnovitvi angleško-japonske zveze. Ravno tako pa tako tudi listi pišejo o pogajanjih med Rusijo in Japonsko glede prodaje vzhodne kitajske železnice.

ALBANSKO-GRŠKA
SPORNA VPRAŠANJA

Tirana, Albanija, 25. nov. — Vlada je izdala uradno poročilo, v katerem pravi, da so vse obdolžitve glede zapostavljanja grških prebivalcev v Albaniji neutemeljene.

Temu nasproti pa dolži Albanija Grško, da ne da Alban-

Ravnatelj NRA Donald R. Richberg je že nastopil proti skrajšanju delovnega časa, ker bi s tem bili izdatki za delo zvišani. NRA je tudi mnenja, da bi 30-urno delo zvišalo ceno izdelkov, vsled česar bi bili kupci preveč prizadeti.

Uprava lažje industrije je sicer mnenja, da bi moglo pri tem priti do kompromisa s tem, da se uvede 36-urno delo na teden, kar pa bi pri raznih industrijah, ki imajo za podlago osemurno delo na dan, zadelo na težkoče.

Zatrjevanje na strani delavcev, da bi s skrajšanjem delovnega časa bilo zaposlitnih več delavcev z ozirom na gospodarske težkoče, ne more priti v poštev.

ŽIDJE NA POTOVANJU

Constanza, Romunska, 25. novembra. — Potovanje 318 brezdomovinskih židov, ki so dva meseca iskali deželo, kjer bi mogli živeti, je bilo končano v Constanzi, ko je sporočila poljska vlada iz Varšave, da je dovolila, da se morejo vrniti na Poljsko.

Vsled tega jim je policija dovolila, da so se mogli izkrcati s parnika "Kralj Karol" in so sedli na vlak, ki jih je odpeljal na njihove domove. Da ne bi nikdo med potom izstopil, so bili vsi židovski vozovi zaklenjeni in zapечатeni.

Predno jim je poljska vlada dovolila vrnitev, so bili židje v veliki stiski, kajti v Palestini jim ni bilo dovoljeno naseliti se, romunska vlada pa jim ni dovolila stopiti s parnika na suho.

Ta družba sestoji iz 239 mož in 79 žena. Med temi jih je 249 iz Poljske, 23 iz Latvije, 11 iz Čehoslovaške, 27 iz Litvinske, 4 iz Avstrije in 4 iz Ogrske.

CERKVE V RUSIJI

Moskva, Rusija, 25. novembra. — Predsednik "brezbožne družbe" Jaroslavski pravi, da je v Rusiji še vedno 100.000 cerkva. Izmed teh jih je 40 v Moskvi, kjer jih je bilo prej 1000.

Sovjetska vlada cerkev ne zapira, toda nalaga jim tako visoke davke, da so verniki prisiljeni cerkve opuščati.

cem, ki prebivajo na Grškem, pravice, ki jim gredo po pogodbi, tikajočih se narodnostnih manjšin.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

in celo leto valja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
in pol leta	Za inosemstvo za celo leto	\$7.00
in četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vanki dan izveniš nedelj in praznikov.

Doplat bres podpis in osebnosti se ne pričujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3-3878

ZMAGA ANGLEŠKE DELAVSKE STRANKE

Angleški konservativci in tudi liberalci, kolikor jih nova doba sploh še ni združila, so pri občinskih volitvah doživeli neljubo presenečenje. Konservativci so izgubili 394 stareših, liberalci in "neodvisni" okoli 60; laburisti, t. j. pristaši Delavske stranke (Labour Party) so pridobili 458 občinskih mest.

Danes so laburisti gospodarji 15 občin Velikega Londona, ki je razdeljen v 28 občin (boroughs). Medtem, ko so v londonskih okrajih volili na novo vse občinske svetnike, je bila v ostalih 300 občinah izpraznjena samo tretina občinskih sedežev.

Niti premaganci sami ne oporekajo laburistom lepega uspeha. Tdla voditelji delavske stranke same so na drugi strani tako modri, da ne precenjujejo svoje zmage. Njihovo glasilo "Daily Herald" je celo osupnjeno nad "ogromnostjo zmage, ki prinaša težave." Kako to?

Treba pomisliti, da je vselej mnogo lažje kritizirati kakor delati, kakor vladati.

Niti mogočni angleški državi ni prizanesla današnja gospodarska kriza s svojimi hudimi posledicami na socialnem področju.

Angleške občine imajo veliko oblast, široko delovno področje; njihov vpliv na gospodarsko življenje in na gospodarski razvoj sploh. V njihovem območju ni samo organizacija prometa, ampak občine vodijo tudi javna dela ter upravljajo denarne sklade za nezaposlene.

Tako vsestransko uveljavljanje občine odpira seveda tudi široko polje za kritiko. Ko izbira volivce občinske svetnike, gleda bolj na njihovo konkretno delo kakor na politično ideologijo, v imenu katere je bilo izvršeno. Občinske volitve nimajo na Angleškem tako izrazito političnega obeležja kakor volitve v poslansko zbornico. Občinske zadeve so povsod pač bolj krajevnega značaja.

Laburisti so znali izvrstno izrabiti položaj, ki ga je ustvarila v prvi vrsti gospodarska kriza.

Ko so n. pr. konservativci hoteli znižati podporo otrokom nezaposlenih, da bi razbremenili občinske blagajne, je delavska stranka odgovorila s silno propagando proti njim.

Nikakega dvoma ni, da imajo laburisti v rokah strumno organizacijo, kakršne niso mogli postaviti na noge ne konservativci ne liberalci.

Oba poraza, to je prvi, ki so ga doživeli l. 1931., ko so pri poslanskih volitvah rešili komaj nekaj mandatov, sta jim bila v svarilo.

Lotili so se notranje reorganizacije stranke in jo tudi izvedli.

Pri občinskih volitvah so nastopili udarno in enotno, medtem, ko so njihovi nasprotniki šli na volišče v imenu nekake sprave med strankami, v imenu "narodne sloge", kakršno predstavlja MacDonakova vlada.

Volivna udeležba ni dosegla niti 50 odstotkov; v prvi vrsti gre ta malomarnost na račun konservativcev in liberalcev.

DIVJI PURAN ZA PREDSEDNIKA

Warm Springs, Ga., 27. nov. Slučajna pripomba predsednikovega tajnika Marvina McIntyre je dala povod, da bo predsednik Roosevelt za Zahvalni dan imel na mizi divjega purana.

McIntyre je nekemu podrejenemu uradniku rekel, da bi bil predsednik zelo vesel, ako bi za Zahvalni dan dobil divjega purana. To je slišal guverner Floride Sholtz, ki je takoj brzojavil svojim prijateljem v Tallahassee ter jim naročil, da narežijo saj enega divjega purana.

Roosevelt je že prejel 40 težkega domačega purana, katerega bodo jedli zvečer Zahvalnega dne na banketu Warm Springs Fudation. Divji puran pa bo prinesen na mizo pri kosilu Rooseveltove družine.

POTREBUJEM 25 MOŽ
za sekati drva in rezati lokse. Plača \$1.25 od cortja; gozd v ravnini, hrana 85c na dan. — Josip Fabec, Olawson Chemical Company, Holton, Pa.

PREJŠNJA RAVNATELJICA F. L. I. S. SEDAJ ZVEŽNA POMOŽNA TAJNICA

Bilo je leta 1898, ko je neki lastnik premogovnikov v državi Colorado vzel s seboj svojo dvanajstletno hčerko, da ji razkaže svojo lastnino. Vsa navdušena je gledala na ljudi, ki s svetilko na čepici so vstopali v jamo, da se pogreznejo v notranjost zemlje. Hotela je sam iti dol, da vidi, kako se kopa premog. "Ne, Josephine", odvrnil je oče. "Je prenevarno".

Bliskoma je dekle odgovorilo: "Če je prenevarno za-me, zakaj ni prenevarno tudi za ljudi?"

To dekle je danes Josephine Roche, ki jo je predsednik Roosevelt ravnateljica imenoval za pomožno tajnico federalne zakladnice (Asistent Secretary of the Treasury) — prvo žensko v tako visokem činu. To imenovanje je prišlo k njej po burni in uspešni karieri. Kot zagovornica socialne pravice je Miss Roche enako dobro znana med Amerikanci, kakor med tujerodci v tej deželi. Pijonirka na raznih političnih in socialnih oškrbe, Miss Roche si je prvič stekla sloves širom Amerike v svoji borbi za pravičnost napram tujerodcem, ko je organizirala organizacijo Foreign Language Information Service, ki jo je vodila od leta 1918 do 1922.

Miss Roche ima široko izkušnost v socialnem in javnem delu vsled svojega delovanja v federalnem otroškem uradu, v mladinskem sodišču v Denverju, v pripomočnem delu po vojni, kot kandidatinja za guvernerstvo Colorada, ali najbolj je zaslovela širom Amerike kot moderno usmerjena industrijalka. Ko je njen oče umrl leta 1927, je Miss Roche podedovala širok delež na Rocky Mountain Fuel Company, drugo največje premogovniško podjetje v Coloradu. Tu je takoj srečala jako težak problem. Že dolga leta so lastniki coloradskih premogovnikov ostro odbijali vsak poskus premogovniške unije, da bi organizirala premogarje. Ta država je bila pozorišče številnih štrajkov, ki so bili pogosto v spremstvu neredov in krvoprelitja. Premogarji so bili ustreljeni ravno blizu one same jame, kjer je mlado dekle stalo in zaman prosilo, da se ji dovoli iti z delavci v podzemlje.

Miss Roche je tedaj nekaj storila, kar je bilo nekaj nečuvenga med lastniki premogovnikov. Riskirala je vsak cent, ki ga je imela, in si pribavila večino delnice podjetja ter tako zadobila kontrolo družbe. Takoj pozvala je premogarje, naj se organizirajo, in jim naznanila, da je pripravljena skleniti pogodbo z njimi, čim se organizirajo. Bila je na-

to sklenjena ena izmed najbolj slovečih pogodb v zgodovini ameriškega delavstva — med Rocky Mountain in Fuel Company in United Mine Workers of America. Miss Roche je imenovala John R. Lawson-a, dolgoletnega vodjo v borbi za unionizacijo coloradskih premogovnikov, za ravnatelja družbe. Premogarjem je bila priznana popolna pravica kot drugom v skupnem podjetju, ki nosijo največje breme v tej nevarni industriji. Vpeljan je bil osemurni program, višje mezdle kot one za neorganizirane premogarje in uvedeno postopanje za rešitev sporov, ako ti nastanejo. Sanitacija in zdravniška oskrba za premogarje in njihove družine je bila druga novotarija te delavske pogodbe, ki se je širom vse Amerike proglasila kot začetek nove dobe v industrijalnih odnošajih.

Vrednost tega znamenitega socialnega eksperimenta se je izkazala, ko so konkurenti Rocky Mountain Fuel Company začeli znižati cene svojega premoga. Miss Roche in njena družba z najvišjimi stroški za delavstvo so bili v nevamosti. Tedaj so premogarji sami prišli na pomoč. Njihov odbor je pregledal knjige družbe in prostovoljno predlagal, naj premogarji posodijo pogo-

love svoje mezdle, dokler se ne povrnejo boljši časi. Premogarji so se prijavili za prostovoljne razpečevalce družbinega premoga, s tem da so agitalci med organiziranimi delavci, naj kupijo le "Josipinino premog". Danes Josipinovo podjetje stoji bolj trdno kot vse druge družbe.

V svojem novem položaju bo Miss Roche na čelu federalnega zdravstvenega urada (U. S. Public Health Service), katerega delovanje se nanaša tudi na imigracijo. Ona bo načelovala osebo zakladniškega departamenta in proučevala delavske razmere 56,000 vladnih nastavljenecv. F.L.S.

Cena DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA Angleško-slovensko Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK CITY

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarah. Vseled našo dolgoletno skušnjo Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodiši prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjša stroške.

Nedržavlani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratna dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačno navodila in zanatavljanje Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Dopisi.

New York City.

Newyorški Slovenci menda ne pomnijo srebrne poroke, ki bi bila praznovana s takšnim sijajem, kot je bil srebrni jubilej gosp. Henry-a J. Schiera in njegove soproge Jenny.

Ob poldvanajstih so prvič zadonele v slovenski cerkvi na Osmi cesti nove orglje, ki jih je za to svečano priliko nodaril slavljencev.

Ob zvokih poročne koračnice iz Lohengrina je dostojanstveno prikorakalo v hram božji nekaj parov v slikoviti slovenski narodni noši. Za njimi drugi in družice, slednji pa jubilarita v spremstvu ljubke cvetličarke Miss Marie Pogar.

Med svečanim opravilom sta na koru krasno pela Miss Mary Arčul in Mr. Charles Guardia.

V lepo dekorirani dvorani je bil nato slavnosten obed za jubilarne sorodnike in njegove ožje prijatelje. Nad sto jih je bilo. Vsak je dobil sliko srebrnoporočencev v spomin.

Mr. Avgust Jakopič, pod čigar spretnim vodstvom je bila množica jedi okusno pripravljena, je bil starešina in je kot tak pozdravil srebrnoporočence in goste, na kratko opisal spomene in namen slavnosti, se v izbranih besedah zahvalil velikušnemu jubilaritu ter pri srčno povabil vse navzoče, naj dele z jubilaritoma veselje in zadovoljstvo slavnostnega dne.

Po četrti uri so se začeli odzivati splošnemu vabilu in prihajati newyorški Slovenci v takem številu, da je bila kmalu napolnjena prostorna dvorana.

Svečani spreved je bil še enkrat ponovljen, topot seveda na pristen starokrajski način, s harmoniko na čelu.

Slehermi je bil dobrodošel in sleherni upravičen do vsega, kar sta premogla kuhinja in klet.

Gostje so dospeli od blizu in daleč, nekateri so pa slavljenecema brzojavno čestitali, ker so bili iz tega ali onega vzroka zadržani.

Po dolgih letih smo videli v slovenski družbi tudi Mr. H. H. Washburna s soprogo, ki je bil svoječasno superintendent pri znani slamičarski tvrdki Valentine.

Pevsko društvo "Slovan", še vse prežeto od sijajnega uspeha svoje dvajsetletnice, je zapelo slavljenecema na čast par pesmi, kar je še povzdignilo čar prijetnega večera.

Bilo je zares repo.

Toliko neprisiljene zabave in toliko iskrenega veselja že dolgo ni bilo v greaternewyorški slovenski naselbini.

Proti jutru smo se razšli s prepričanjem v srcu, da se bo uresničilo vse, kar smo srebrnoporočencema dobrega in lepega želeli.

Prijatelj.

Walsenburg, Colo.

Poslovil se je sv. Martin. Prejšnja leta se je plesalo in še par dni so se rojaki in seveda tudi rojakinje veselile, ker je vseh dobrot ostalo še za par dni. Odkar je bila prohibicija, je vse bolj tiho, — ta prosperiteta se še vedno ne oglašja. — No, vseeno se Martini držijo svojih postav, da jaz sem ga krstil, ti ga boš pil.

Tako smo tudi pri nas praznovali sv. Martina po starih postavih. Ker imamo tri pri hiši, je malo dalj časa trpela slavnost.

Z delom gre boljše. V premogorovih delajo tri dni. Dosti jih je tudi zaposlenih pri reliefu.

Vreme imamo suho. Pred par dni smo imeli malo snega — to je prva mokrota iz neba po šestih mesecih.

Vlak je povozil rojaka Johna Pudara. Zapušča sina in sorodnike. Naše sožalje!

Štorklja se je oglasila pri družini John Lepich in pustila sinčka za spomin. Čestitamo!

Martin A. Bayuk, Jr. je odprl gasolinsko postajo, kjer vsa pota skupno držijo, ako se pelješ v premogorove ali proti krasnemu gorovju.

Solidnost in dobra postrežba, je geslo. Urejeno je po najnovejšem in udobno za vsakega.

Pred kratkim se je oglasil Mr. in Mrs. M. Jaklevich iz Colorado Springs. On vedno čita Glas Naroda. — Vsaj se kaj potolažim z njim, ker berem vsake vrste novice, — pravi Mr. Jaklevich.

Zadnjič pride k meni Mr. Mike Kopušin ter reče: — Zgaga pa tolče Ribničane. Ja, brez Glas Naroda pa ne bom — naka je obnovil naročnino. On ima trgovino s pohištvo, ki dobro uspeva.

Tudi Mr. Matija Pogorelec je pisal, da nas obišče, pa ga ni bilo. Želimo mu zdravlja! Kot tudi vsem ostalim rojakom!

S pozdravom!

M. L. Bayuk.

Peter Zgaga

VTISI.

To pišem v ponedeljek zvečer, ko mi še vedno šume po glavi zdravice, petje in harmonika; ko še vedno vidim pred očmi vso pestrost naših narodnih noš, vesele obraze ter jubilarita gospoda in gospo Schier, ki sta imela v nedeljo svoj veliki praznik na Osmi.

Bistrovidni starešina Mr. Jakopič mi je pri banketu določil mesto nasproti interesantnemu dekletu, pa sem njegovo ponudbo zavrnil iz ekonomskih razlogov, ker sem hotel jesti in piti, česar bi v njeni prisotnosti ne mogel, prvič zato, ker še nimam zob, drugič pa zato, ker si "ga" najraje v moški družbi privoščim.

Menda veste, koga mislim z besedo "ga".

Hi koncu miže smo torej sedli gadjje: John Maček, John Pirnat iz Connecticuta in Ivan Ručigaj ter moja malenkost — ki mi je v privatnem življenju tudi Janez ime.

Torej štirje Janezi. Pa smo le trije pili in jedli in s pridom pospravili obilen porcion, ki je bil četrtemu namenjen.

Vse je bilo lepo in prijetno. Sedemnajst jedi je bilo na programu. Pri deveti mi je želeddci odpovedal. Če bo ob Schierovi zlati poroki isti jedilni list, bom odzadaj začel, da bom vsega deležen.

Zenske v narodnih nošah so bile jako mikavne, toda malo preobilne za moj izprijen okus. Po tri ali štiri batiranke so imele na sebi. Mogoče so jih imele pet ali šest, česar pa ne morem natančno konstatirati, ker se v take podrobnosti ne spuščam, oziroma mi ni nobena dovolila, da bi jih preštel.

V kleti sta imela dosti opravka gospoda Zajec in Vojska in sta z največjo točnostjo izvršila svojo težavno nalogo. Cene Ovca je za ta dan napravil izjemo. Iz kleti se je preselil v višje prostore ter je kot nevestin sorodnik zavzel časten prostor med izbranimi povabljenici. Sicer bi bil pa tudi nekam čuden kombinirjen, če bi človek istočasno zagledal za baro nenavadno družbo: Zajca, Ovca in Vojsko.

Pevci "Slovana" so zapeli jubilarntoma "Planinski rožo" ter par koroških narodnih pesmi, ki sem jih pa za svoje vzel.

Zelo sem bil vesel srečanja z Mr. Ivanom Volkom, upraviteljem tretjega razreda Francose proge. V triindvajsetih letih sva se prvič videla. Mož v najboljši dobi, ki se je s pridnostjo in vztrajnostjo visoko povzpela.

Zenske v kuhinji so bile tako pridne kot more biti pridna in skrbna edinole človevska kuharica. In strežajke! Menda je bilo osem deklet, ki so tako vztrajno stregle, da človek niti k sapi ni prišel. Miss Francika Mazovec je stregla mojim tovaršim in meni. Na vprašanje, če ima fanta, je rekla, da ne. Ej, slovenski fantje po Ameriki, če bi jo poznali! Kdor jo bo dobil, bo dosti bolj srecen in bolj zadovoljen kot če bi bil deležen treh zaporednih prvih dobitkov irske loterije.

Večkrat mi je ušel pogled k častnemu mestu, kjer sta, vsa obdana od cvetja, sedela jubilarita. Iz oči jima je odsevala ginjenost, nasmeh jima je pa razodeval od srce prekipevajoče sree.

Ko sta se slednjič odpeljala proti svojemu domu v Danbury, Conn., nam je bilo težko, kakor je človeku, ko se poslovil od svojega najboljšega prijatelja. Le zavest, da se v kratkem zopet vidimo, je pregnala tesnobo.

SORODNIKA ALI PRIJATELJA V DOMOVINI NE MORETE BOLJ RAZVESELITI KOT ČE MU POŠLJETE DENARNO POŠILJATEV ZA BOŽIČ

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu..

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.80	Din. 100	Za \$ 9.35	Lir 100
\$ 5.35	Din. 200	\$18.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$44.60	Lir 500
\$12.25	Din. 500	\$88.20	Lir 1000
\$24.25	Din. 1000	\$176.—	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH	
Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$10.—	\$10.85
\$15.—	\$16.—
\$20.—	\$21.—
\$40.—	\$41.25
\$50.—	\$51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MARK TWAIN:

MOJ TAST

Zelo mučna je zavest, da moramo končati življenje na večalih. Tak nič kaj prijeten izgled sem imel tudi jaz.

Ze kot deček sem padel v reko Missouri, pa sem se srečno rešil in sosed Gilmore mi je dejal z iskreno radostjo: To je bilo pametno! Kdor je rojen za večala, ne pogine v vodi.

Pozneje sem padel še tečkrat v vodo, zdaj v Mississippi, zdaj v Missouri, toda vedno sem se srečno skobacal na suho. In tako bo menda res, da konec, ki me čaka, ne more biti drugačen kakor — vrv.

Sklenil se pri najbližjem "paden" v vodo, seveda ne samo v mislih — posvetiti se popolnoma — "vodi". Ne smete pa misliti, da postanem član abstinenčnega društva, ne — mornar bom.

Moj sklep kar ni hotel uga-jati mojemu očetu. Z dušo in telesom se mu je upiral, jaz sem pa sklenil na lastno pest doseči svoj cilj. In sklenil sem pobegniti z doma.

No, kar sklenem, tudi storim. Res sem pobegnil z doma in ustavil sem se šele v New Yorku. Tu sem nameraval dobiti službo. Dobil je pa nisem — kar se v življenju večkrat pripeti, — in tako sem postal vajenec v neki tiskarni.

Ko sem pa srečal nekega dne znanca, mi je postalo tesno pri srcu in lotilo se me je tako silno domotožje, da sem jo mahnil naravnost domov. Mudilo se mi je tako, da nisem imel niti toliko časa, da bi bil dobro premislil, kaj prav za prav počnem, in že sem bil pri roditeljih. Toda sešoma so se začeli tudi oni strinjati z mojim "vodnim načrtom". Postal sem torej mornariški vajenec in kot tak sem moral večkrat "sondirati" vodo.

Kričal sem: "Mark Twain!" (t. j. označil si svoje: dve globini vode). In mislil sem si: bogme, to bi bilo prikladno ime zame. Zavrgel sem torej svoje staro ime in obdržal to, s katerim sem se zdaj docela zadovoljen.

Toda moja mornariška idila se je razblinila v nič. Stopil sem v bojne vrste konfederatov, pa sem jih moral zapustiti.

Potem sem dobil službo privatnega tajnika pri svojem bratu. Pripominjam, da je bil

moj brat malo večji gospod kakor jaz, kajti bil je guverner države Nevade.

Ker kot tajnik nisem imel nobenega dela, sem sklenil ubijati čas s čemurkoli, samo da bi mi ne bilo treba zdehati. Začel sem torej pisateljati. — Prečital sem prve umotvore v krožku prijateljev, ki so mi svetovali, naj jih kje obelodanim. Storiš sem tako. Začel sem prirejati predavanja, ki so se mi posrečila. Pot, ki naj bi me vodila skozi življenje, je bila določena: postal sem pisatelj.

V svojem 2. letu sem napravil veliko neumnost. Res da ni bila ne prva, ne zadnja v mojem življenju, toda tako neumnost, ki se je končala kakor vse, kar počnem, zame srečno: zaljubil sem se. Da zaljubil sem se in celo oženiti sem se hotel. Ker je pa jasno, da potrebujeta zakonca poleg ljubezni tudi stanovanje, a jaz se s takimi prozaičnimi rečmi ne ukvarjam, sem naprosil svojega bodočega tasta, naj nama izvoli poiskati stanovanje v Buffalu. Nasmehnil se je. Čez nekaj dni sem ga srečal in povedal mi je, da je že našel stanovanje, kakršno je njemu všeč, in da naj grem pogledat.

Čemu neki? — sem ugovarjal, — če je tebi všeč, ni treba, da bi ga hodil gledat, ker bo gotovo tudi meni uga-jalo. — In s tem sva se razšla.

Na dan moje svatbe, že dokaj pozno po večerji, sem vstal prvi od mize in dejal svatom: Dame in gospodje! Čas je že, da se razidemo. Gospod tast, povej, prosim, kje bova z ženko domovala.

Takoj vama pokažem stanovanje, draga moja otroka. S kočijo vaju odpeljem tja.

Toda svatje so zaklicali v en glas: Spremimo mlada! Vsi ju premimo!

Hvala lepa! — sem dejal. (Pri tem sem jih pošiljal na dno pekla). — Naj bo, toda samo pod pogojem, da se potem kmalu izgubite.

Potem sem dvignil drago ženico v naročje in jo odnesel po stopnicah doli. Pred hišo je že čakala kočija. S tastom, ženko in mojim najboljšim prijateljem Raley-Robom smo sedli v eno kočijo, v druge kočije so pa sedli svatje in hajdi v novo stanovanje.

Peljali smo se že dolgo, pa nisem ničesar opazil, kajti pečal sem se s svojo milo ženko. Končno se mi je pa zazdelo pot predolga.

Gospod tast; za čuga... — sem kričal, — kaj če nismo doma?

Še malo potrpi, sinko moj (in nekam čudno se je nasmehnil) takoj bomo tam.

Toda ta "takoj" se je vlekel neskončno dolgo.

Tastek, nisem mislil, da nama najameš stanovanje na kmetih. Saj bi se bilo dalo najti kaj prikladnega tudi v Buffalu.

Toda on se je samo smehljaj. — Saj smo takoj tam! — Zašepetal je nekaj kočijažu in kočija se je ustavila.

Izstopili smo. Gospodinja Johnsonova nam je prišla naproti in nas odvedla v stanovanje. V hipu, ko sem vstopil, mi je postalo vse jasno in strašno sem se začudil.

Čuješ, pa... pravim Mr. Sleenu (tako se piše moj tast). — Zdi se mi, da s teboj nekaj ni v redu, da si mi najel tako razkošno stanovanje.

Zakaj, sinko moj? — je vprašal tast in se znova nekam čudno nasmehnil.

Kako zakaj! To stane mnogo denarja, a jaz ga ne bom imel toliko, da bi plačeval najemnine. Ali bi mi ne mogel nekaj posoditi?

No, če je tako, pa naj bo. Prijel sem ženko pod roko in ji pokazal vse sobe.

To je zelo razkošno, — je dejala začudeno.

No, no, zate ni nič predrago, — sem ji napravil poklon.

Ko sva se vrnila in ko so svatje s tastom vred odšli, sem vzel ženko v naročje in že sem jo hotel poljubiti, ko sem zagledal na mizi list papirja. Izpustil sem ženko in stopil k mizi. Čital sem: Darilna pogodba, po kateri mi daruje gospod Sleenu, moj mili tast, celo hišo z vsem, kar je v nji.

Moral sem gledati zelo bedasto na listino, kajti ženka je počila v smeh. Prijela me je za roko in me potegnila k oknu.

Poglej tja! — je dejala in mi pokazala hišo na drugi strani ceste.

Naj me vrag vzame, če ni to hiša mojega tasta! — sem vzklisknil.

Naši hiši sta si stali naspro-

Napijte manj prehladom!

NAPITNICE so stara žiga, to je pa vse — dokler se ob napitnici ne pije MLEKA.

Ni samo logično, ampak je dejstvo, da če napijete dobremu zdravju ob pinta mleka na dan, ste lahko precej gotovi, da ga boste imeli. Kajti mleko s svojimi vitamini in pravilno prehrano, zgradi odpor. Vašemu telesu da nadaljno moč v boju proti nalezljivim prehladom. Vsebuje bistvene hranilne elemente, zvezane skupaj po VITALIZIRANEM PRINCIPU.

Torej napijte z mlekom, da bo manj prehladov to zimo! To ste dolžni samemu sebi. Da, samemu sebi ste dolžni, piti več mleka vsak dan. Je dobro za vas!

ti, pa smo se vlačili po večerji skoro tri ure, predno smo prišli iz ene v drugo.

No, kaj čuda, če postane človek pri takem tustu humorist?

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

— V South View, Pa., se je rojak Vencelj Perešutič pone-srečil. Zmečkalno mu je dlan leve roke in zdravnik je moral narediti šest šivov. Zdravi se doma.

— Poročano je že bilo o avtomobilski nesreči Franka Frelaha v Broughon, Pa. Pri tej nesreči je bil Frelahov tovariš Louis Germovšek težko ranjen in odpeljan v bolnišnico v Pittsburghu. Dne 13. nov. je Germovšek podlegel poškodb, toda na nenavaden način. Omračil se mu je um in v tem stanju je izvršil samomor v bolnišnici. Star je bil 42 let in 25 let je bival v Ameriki.

— Na lovu ubit je bil rojak John Božič, East Palestine, Ohio. Božič je bil odlični lovec že v starem kraju, v Ameriki pa ga je zadela nesreča, da je izubil življenje na lovu. Lovila sta skupaj s sinom in ko sta ugledala zajem, je stari Božič sprožil, obenem je pa ustrelil tudi sin. Oče je pogodil zajem, sinov strel pa je zadal po nesreči očeta. Nesreča se je pripetila ob 11. uri dopoldne, ob 1. uri popoldne pa je blagi mož že izdihnil svojo dušo. Pokojni je bil star 62 let in je prišel v Ameriko leta 1905.

— V nedeljo, 18. novembra se je na Highway 28, blizu mesta Waldo, Wis., pripetila avtomobilska nesreča, v kateri je izgubila svoje mlado življenje 18-letna Frances Zore, hčerka Mr. in Mrs. John Zore v Sheboyganu. Podlegla je izgubi krvi, ko ji je zdrobljeno steklo avtomobila prerezalo žile na vratu.

V nesreči je tudi njena mlajša sestra Sophie dobila lažje poškodbe, dočim je težko poškodovana bila njena prijateljica, 18letna Mary Hren. Miss Hren ima najbrž prebito lobanjo in so tudi njene poškodbe resne.

— Frank Pucel, star 21 let in rojen v Ameriki, je bil v Aurora, Minn., zadnje dni ubit pri delu. Udaril ga je "boket", s katerim so nakladali pesek v avtostruko. Nesreča, ki je s tem zadela Puceljevo družino, je toliko večja, ker je očetu zlomilo nogo zadnji mesec in zdaj leži v bolnišnici, tako da ni mogel prisostvovati pogrebu svojega sina. Ponesrečeni mladenič zapušča starše in mlajšega brata ter sestro.

— Žena pokojnega rojaka Johna Uemana v Blue Jecketu, Mich., je bila zadnje dni odposlana v umobolnico v Newberry.

— Rojak Frank Sekula, prejšnji zastopnik Glas Naroda se nahaja težko bolan v bolnišnici v Ely, Minn.

Iz Slovenije.

Kandidat smrti.

V ljubljansko bolnico so pripeljali 34-letnega Ivana M. od Sv. Lucije in stanujočega na Primskovem pri Kranju, ki se je naveličal življenja in je v samomorilnem namenu pil lizol. V bolnici so mu izprali želodec in ni nevarnosti za njegovo življenje.

Tihotapec aretiran zaradi ropa.

Iz Avstrije je prišlo poročilo, da so lučanski orožniki aretirali znanega tihotapeca, 31-letnega tesarja Josipa Čepeja iz Slemenca pri Selnici ob Dravi. Čepe se je preživljal s tihotapstvom ter je eden najbolj znanih kontrabandarjev ob severni meji. Avstrijci so ga osumili ropa. Dolžijo ga, da je v družbi nekaterih tihotapskih tovarišev napadel nekega drugega tihotapeca ter ga z orožjem v roki prisilil, da je izročil raznovrstno, 4000 Din vredno blago, ki ga je tihotapil.

Orožniki v Lučanih so po zaslišanju izročili Čepeja okrsedišču v Arvežu (Arnsfels). Čepe krivdo odločno taji.

Nočni požar na Pesnici.

V Jelenčah, občina Pesnica, je pogorelo gospodarsko poslopje Avgusta Frazjmana. Poslopje stoji na samem, kakih 100 korakov od hiše. V pozni noči, ko so že vsi domači počivali, je videl mimoidoči popot-

nik, kako je svignil droben plamen s hleva, na mestu, kjer je stala lestva za dohod. V tistem trenutku je temna postava zdrknila po lestvi ter se izgubila v noč, in v naslednjih sekundah je že gorel hlev s polnim plamenom. Očividec je zbudil Frazjmanove, ki so zaman poskušali gasiti ter so s težavo rešili samo živino. Zgoraj je hlev z vso zalogo krme ter je škoda 155.000 Din, ki je tem obštetnejša, ker ni bilo poslopje zavarovano. Sumijo, da je skušal kak tuj vandrovce prenočiti na samotnem hlevu, pa je po nerodnosti zažgal, ko je svetil z vžgalnico po senu.

VOLKA JE UJEL.

V vasi Male Čiste na Hrvatskem je pastir Marko nekega dne kakor navadno pasel ovce. Nenadoma je planil iz gozda volk in začel klati čredo. Pastir je hitro zgrabil velik kamen in z njim udaril volka po glavi. Volk je ovco izpustil in se vrnil na pastirja. Pastir pa ni zbežal, ampak se je začel z volkom ruvati. Posrečilo se mu je, da ga je prijel za govtance in ga tako krepko držal, da so tako prihiteli sosednji pastirji na pomoč in volka ugnali. Zvezali so ga z usnjenimi pasovi in ga odgnali v vas. Pogumni pastir zdaj hodi z ujetim volkom po sosednjih vasi, ga kaže radovednim ljudem.

BLAZNIKOVE Pratike

za leto 1935

IMAMO V ZALOGI

Cena 25c

s poštino vred.

V kratkem bo gotov Slovensko-Amerikanski KOLEDAR za l. 1935
Cena 50c

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

dem in nabira darove v blagu in denarju.

LJUDSKO ŠTETJE V ANGJI.

Vplivni gospodarski krogi in statistični uradi so postavili angleški vladi predlog, da bi se ljudska štetja namestu vsako desetletje vršila vsakih pet let. V vlogi pravijo tudi to, da število angleškega prebivalca stalno nazaduje in če pojde tako naprej, se bo do konca stoletja od sedanjih 45 milijonov znižalo na 23 milijonov.

Splošna knjižnica

Nekatere teh knjig so izpod peresa svetovnoznanih pisateljev. Lahko jih priporočamo ljubiteljem leposlovja, ker vemo da jih bodo zanimale.

Št. 3. Testament Spisal Ivan Rozman, ljudska drama v 4 dejanjih, broš. 35	Št. 21. Dvanajst kratko- časnih zgodbic, II. Spisal Fridolin Zolna, 73 strani, broširano 35	Štev. 49. Tarzanov sin Spisal E. R. Burroughs, Trdo vezano 1,20
Št. 4. Poletne klasje Spisal Cvetko Golar, Izbrane pesmi; 184 str., broširano... 50	Št. 22. Kreutzerjeva sonata Spisal Lev Tolstoj, 60	Št. 50. Slika De Graye Spisal Oscar Wilde 1,20
Št. 7. Andersonove pripovedke Za slovensko mladino priredila Uta, 111 strani, broš. 35	Št. 23. Antigone (Sophokles), Zlatna igra, Pisil-venil C. Golar, 60 str., broš. 30	Št. 51. Slov. balade in romance Spisal C. Golar 80
Št. 6. Ljubosumnost Spisal Ladislav Novak .. 30	Št. 24. Poslednji dnevi Pomejev Spisal E. L. Bulwer, I. del, 355 strani, broširano 90	Št. 54. V metežu Spisala Marija Kmetova 1.—
Št. 8. Akt štev. 115 Spisal Emil Gaborič 75	Št. 25. Poslednji dnevi Pompeja II. DEL 90	Št. 55. Namišljeni bolnik Spisal Moliere 50
Štev. 9. Problemi sodobne filozofije Spisal univ. prof. dr. Fr. Weber, 247 strani, broš. 70	Št. 26. Črne maske Spisal L. Andrejev, Poslovenil Josip Vidmar, 82 str., broš. 35	Št. 56. To in onkraj Sotle Spisal Fridolin Zolna 30
Št. 10. Andrej Ternouč Spisal Ivan Albrecht, Recljefna karikatura in minulosti, 55 strani, broširano 25	Št. 27. Brezposelnost in problemi — (Fran Erjavce), 80 str., broš. 35	Št. 58. Glad (Hansum) 90
Št. 11. Peterčkove poslednje sanje Spisal Pavel Golln, Božično povest 35	Št. 29. Tarzan sin opic Spisal Edgar R. Burroughs... 1,20	Št. 59. Zapiski iz mrtvega doma (Dostojevski), I. DEL 1.—
Št. 14. Denar (Dr. Karl Engliš), Narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogrš, 236 strani, broš. 80	Št. 31. Roka rok Spisal L. Lipovec 25	Št. 60. Zapiski iz mrtvega doma (Dostojevski), II. DEL 1.—
Št. 15. Edmond in Jules de Goncourt Spisal Renee Maupierin 40	Št. 32. Živeti Spisal L. Lipovec 25	Št. 61. Bratje in sestre (C. Golar), 75
Št. 16. Življenje Spisal Janko Samec, Pesmi, 112 strani, broširano 45	Št. 35. Vojna z Jugurto Gaj Salustij Krisp, Poslovenil Ant. Dokler, 123 strani, broš. 50	Št. 62. Idijot Spisal ruski pisatelj Dostojevski, I. DEL 90
Št. 17. Verne duše v vicah Spisal Prosper Merimee, Povest 80 strani 30	Št. 36. Listki Spisal Ksaver Mčko, 144 str. 65	Št. 63. Idijot II. DEL 90
Št. 19. Potopljeni zvon Spisal Gerhart Hauptman, Drama, bajka v petih dejanjih, 124 strani, broširano 50	Št. 37. Domače živali Spisal Danimir Felgel 30	Št. 64. Idijot III. DEL 90
Št. 20. Gompači in Komurasaki Spisal Jul. Zeyer, Japonski roman, Prestavljeno iz češčine, 154 strani, broširano 45	Št. 38. Tarzan in svet Edgar R. Burroughs 1.—	Št. 65. Idijot IV. DEL 90
	Štev. 39. La Boheme Spisal Henry Murger, 90	Vsi 4 deli 3,25
	Št. 40. Misterij duše (Dr. F. Goesti) 1.—	Št. 66. Kamela, akozi uho šivanke (Frant Langer), Veselolgra .. 45
	Štev. 48. Tarzanove živali Spisal Edgar R. Burroughs .. 90	

Naročite pri: KNJIGARNA "G. N."
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

NOV HOTEL V KHARKOVU

V Kharkovu, v Sovjetski uniji, so pred kratkim zgradili hotel, v katerem je 530 sob. Namen ruske vlade je, da privabi čimveč turistov iz vseh delov sveta, da se prepričajo o napredku socialistične države.

GORA LEZE...

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

31

— In — ali še veste? Ko je bila kupčija gotova, ste vedno sedli na klopico pred hišo in ste se z menoj razgovarjali. Pogledajte, Rufel, že takrat sem imela zaupanje v vas. In sedaj ga imam zopet. Vem, da ste pošten in trezno misleč mož.

— Kaj pa da! — Rufel bolestno nakremži obraz, kot bi ga Karolina užalila. — Zato tudi nič nimam in sem revež. Sedaj pa se nič več ne razburjajte in mi povejte, kaj je.

Karolina more komaj govoriti.

— Rufel! Mislim, da ima moj Tone skrb! — In solze se ji polijejo po licih.

Rufel začuti na svoji roki vročo solzo in se zgane. Karolino lahko potisne od sebe, vstane in pravi z vstran obrnjenim obrazom:

— Nikar ne delajte takih neumnosti, gospa Purčeler! Tako mlade žene ne morem videti jokati. In rečem vam, zakaj! Imel sem hčer, pridno dekle! Bilo je Rufelovo veselje! In ko je imela nekaj let čez dvajset, je morala umreti. Nobenega veselja ni imela na svetu, nobenega užitka od življenja. In mlada je morala umreti. Potrpežljivo je prenašala dolgi čas boleznih. In nekega dne, ko sem prišel iz vasi proti večeru, sem zopet stopil k njeni postelji, sem jo prijel za roko in sem jo vprašal: — Vajgele, življenje moje, ali je kaj boljše? Niti besede ni rekla, stisnila mi je roko, ravno tako, kot vi sedaj — pustite, gospa Purčeler — in po licih so ji tekale solze ravno tako, dot vam sedaj! — Odtegne ji roko. In z jezo zatajuječ svojo nevoljo, pravi: — Ne delajte vendar takih neumnosti!

Vse tiho je v sobi. Samo stenska ura tiktaka in z dvoričasi si Rufel z rdečim robcem potegne okoli vratu. Jezno začasi si Rufel z rdečim robcem potegne okoli vratu. Jezno tegete svoja ovela usta in od strani pogleda Karolino.

— Ali potrebuje denar?

Nobene besede ne more spraviti skozi ustnice in samo zmaje z glavo.

— Nekaj vam hočem reči, draga gospa! Kakor mi je visoki gospod Purčeler podal čast, da me je naročil v svojo lepo hišo, tedaj je Rufel že več vedel, kakor pa mu bo sedaj gospod Purčeler hotel povedati. Mislim, da potrebuje denar!

— Ne! Ne! — jeclja Karolina in kri ji šine na čelo. — Toda skrbi ima. Zadnja leta ni šlo vse tako, kot je preračunal. In zato mislim, da želi od vas dobiti kak nasvet.

— Nasvet? — Rufel smeje maje z glavo. — Mu ga bom pa dal kot pošten mož.

Karolina mu stisne roko.

— Hvala vam, dragi Rufel! In lepo vas prosim, da ne boste takoj razžaljeni, ako bo govoril malo razgredo. Dober človek je, samo tako vročkrven je. Slabo ne misli, samo takoj zakriči.

Rufel boža roko mlade gospe.

— Nikar si ne delajte skrbi, gospa Purčeler! Naj kriči! Na kričanje je Rufel navajen. Sedaj pa napravite zanj prijažen obraz. Sedaj prihaja, slišim ga na stopnicah. Nikar mu ne pokažite, da ste kaj govorili z Rufelom! Tudi jaz bom molčal kot grob.

Rdeči robec potisne v žep, sede ter postavi okovano paleco med kolena.

8.

Purčeler stopi v sobo smeje in pri najboljti volji.

Rufel spoštljivo vstane in se mu globoko prikloni.

— Blagovolite sprejeti znak mojega spoštovanja, gospod Purčeler!

Gospodar veselo pogleda starca.

— Vi židje ste čudni ljudje. Kadar se hoče popraskati za nos, poseže okoli glave, mesto, kot vsi drugi ljudje, naravnost v obraz. Drugič recite kratko: dober dan! Takih besed ne morem slišati.

Rufel se zopet prikloni.

— Da za vas napravim prav, mi dovolite, da vam popolnoma kratko rečem: dober dan!

— Pustite samo! Ne naučite se nikoli! — Smeja gre Purčeler za peč, da gorki jopič zamenja z lahkim.

Pri tem mu pomaga Karolina in tiho vpraša:

— Kaj pa je z rjavcem?

— E, kaj! Nič posebnega! Malo se je razgrel! Drgnjenje in konjak mu bo že pomagal. Sedaj mi je kamen s srca. — In v tem olajšanem razpoloženju milostno ponudi židu roko. Takoj pa si obriše roko ob bok. Dekla prinese skledo juhe in jo postavi na mizo.

— Kaj pravite, Rufel! Kako gre pri nas vse po niti! Komaj stopi gospodar v sobo, že pomeni: miza pogrni se! Markatera hiša bi mogla tukaj vzeti vzgled. — Purčeler pobaža svojo ženo po licu. — Da, Rufel, take žene nima vsakdo.

— Imate prav gospod Purčeler! — Rufel zakrivi oba palca. — Bog naj vam ohrani ženo še sto let!

Karolina zardi. Kako lepa je bila v tem veselju!

Tedaj pa Purčeler zopet opazi dvojno jed.

— Toda Karolina! Opoldne zopet nisi ničesar napravila! In sedaj je pol štirih. Kolikokrat ti moram reči: nikdar ne čakaj na mene! To za tebe ni dobro!

— Mi ne diši, kadar te ni!

— No, moža rada imeti je za prav. Toda zaradi tega ni še treba biti neumna. In pogledj, sedaj tudi ne moreš sestiti k meni. Z Rufelom imam važne stvari govoriti in pri kupčiji nimam rad žensk poleg.

— Še prav nič ne mudi, gospod Purčeler, — poseže vmes Rufel, — saj lahko počakam, da dobra gospa poje.

— Za božjo voljo, Tone, — pravi žena, — saj te nočem motiti. Saj morem pozneje jesti, ali pa spodaj v kuhinji.

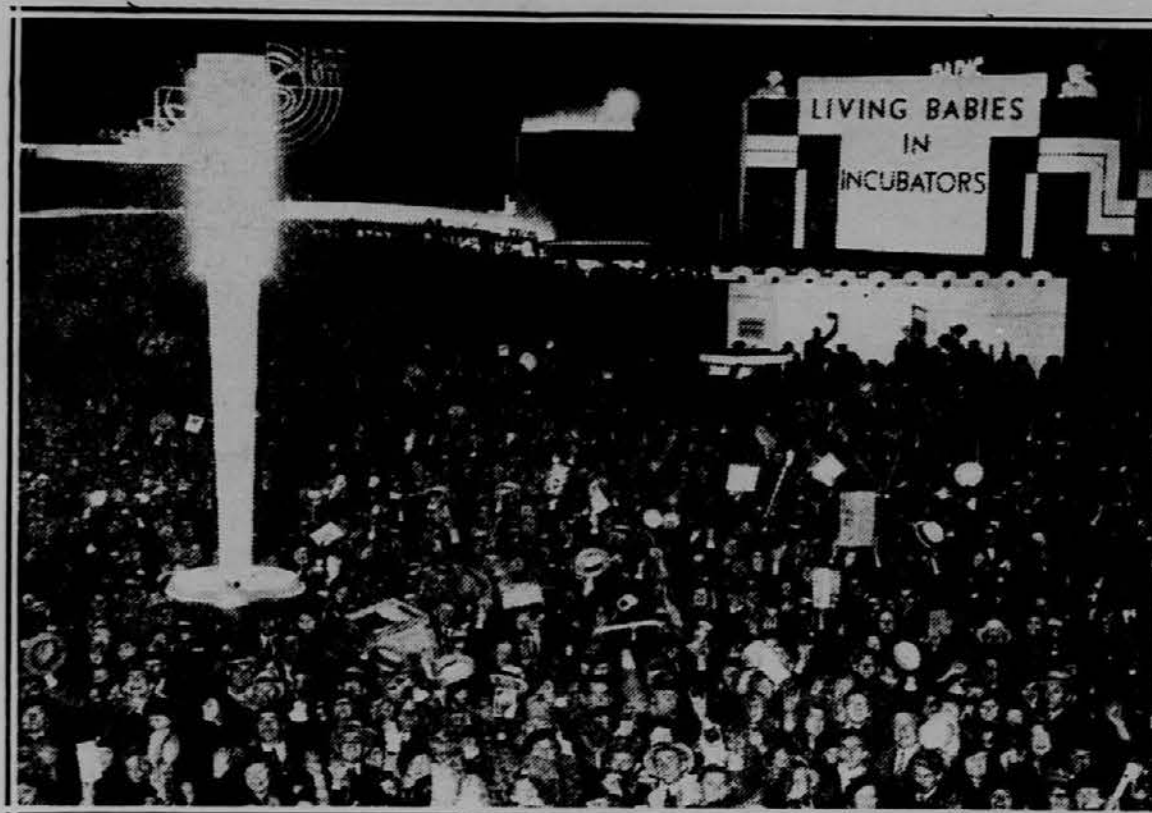
Karolina gre k vratom.

— Kam pa? Tam vendar ne moreš ostati.

— Toneta bom nesla doli. Otroci spi in se more zbuditi če kdo glasno govori in tako bi zopet morala v njegovo sobo. — Karolina stopi v otrokovo sobo ter v naročju prinese otroka, ki se je samo napol zbudil iz spanja.

(Dalje prihodnjic.)

ZAKLJUČEK SVETOVNE RAZSTAVE

Ko je bila zaključena svetovna razstava v Chicagu, se je zbralo na razstavnem prostoru nad tristotisoč oseb. V svojem "navdušenju" so začeli obiskovalci razbijati paviljone in stavbe ter so napravili za \$150,000 škode.

PTICE IN LETALA

Če se voziš z letalom, imaš sprva vtis, da ni na nebu nobenih ptic. Kakor da jih motor v svojim silovitim truščem podi z neba. A to je znota. Ptice je dosti in le navajeno oko jih ne vidi, ker švigajo z izredno brzino mimo aparata. Vidnejše nam postanejo, če leti aparat v bližini tal ali če se bliža nevihtnim oblakom.

Znani potovalci in lovci William I. Makin pripoveduje, kako je pred nekoliko meseci letel skozi tisoče flamingov. Aparat je letel nad jezerom Naivasko v Kenji, ko so v višini 900 m opazili nekaj pen sličnega na gladini. Pilot je šel nižje, da bi si stvar ogledal. V višini 30 m nad jezerom je pena hipoma oživila, letalo je šlo skozi jate tisočev in tisočev flamingov. Pogled je bil nepozaben.

Toda srečanja s pticami za letalo niso vedno brez nevarnosti. Še pred kratkim je moralo poštno letalo, ki vozi iz Delhija v London, nasilno pristati, ker mu je močan jatsreb poškodoval krilo. Tudi Makin je imel nekoč takšno srečanje. Pravkar so vzleteli v Salisburyju v Rodeziji. Vreme je bilo megleno. Pilot se je skušal o-

rientirati po enotirni železnici, ki je pod meglo nekeje vodila skozi goščavo. Hipoma je počilo nekaj proti propelerju in na zaščitno šipo pred pilotovim sedežem je brizgnilo toliko krvi in peres, da je mož s težavo nekaj videl. Istočasno se je začel ustavljati motor. Pilot je stroj takoj obrnil proti Salisburyju, kjer ni bil pristanek s prizadetim motorjem prav nič lahek. Pol ure je trajalo, da so letalo očistili krvi in peres ter popravili motor. V letalo se je bil zaletel velik jatsreb. Na podoben način se je nekoč zadel galeb v aeroplan polkovnika Lindbergha. Slavnostni letalec je čul udarec, a letalo je delovalo brezhibno dalje. Ni vedel, kaj se je zgodilo in mu je bilo zaradi tega malo neprijetno v sren. Šele pozneje je ugotovil, da je trčil z galebom.

Letci menijo, da se takšni trki ne dogajajo slučajno. Pravijo, da vznemirjene ptice napadajo vsiljive v svojem kraljestvu. Nedvomno so to večkrat doživeli s kondorji v Andaluziji. Nekoč je takšna mogočna ptica iz višave planila na letalo, ki je bilo vse iz kovine, in treščila s čudovito silo vanj. Pozneje so kot uspeh tega spo-

pada odkrili veliko luknjo v krilu, nekoliko peres in celo kondorjevo nogo. Tudi orli so na letalo zelo hudi. Običajno se poženejo proti njim od sprej, kjer jih propeler seveda v hipu uniči. V gorovju Adirondacks v državi New York so se vsi piloti bali mogočnega orla, "starega plešca", kakor so ga imenovali, ki je ponovno skušal napasti njih letala. Nekega dne se je zaletel iz višine naravnost v propeler nekega letala in ga je bilo takoj konec. V Ameriki so večkrat priredili prave love z letalom in puškami na orle. V Texasu so pred kratkim na ta način v enem samem dnevu pokončili 13 teh ptic, ki so delale veliko škodo med jagnjeti. Eden izmed orlov je meril z razpetimi krili več metrov! Pri tem lovu so ugotovili, da je orla iz letala s puško ubiti najboljše od zgoraj. Naboj debelega zrna od strani se je brez vsakega učinka odbil od živali. Poleg tega so ugotovili, da se letalo tudi v najhitrejšem poletu ne more meriti z brzino in gibčnostjo orla! V zadnjem času so v ostalem opazili, da se tudi orli rajši izogibajo letal. To velja sicer v splošnem za ptice, zlasti manjše. Celotno ne pridejo letalu preblizu, se ga boje. — Morda ga smatrajo za ogromno roparico. V vojnem času so na vzhodni angleški obali opazovali, da so postali azami nemirni davno preden je človeško uho doznalo motorni ropot bližajočih se nemških zrakoplovov.

SKALA OGROŽA MESTNO ČETRTO

Prebivalstvo Greftsenaase, ene izmed četrti norveške prestolnice, je te dni vse razburjeno. Nad tem mestnim delom se dviga ogromna skalna stena, preko nje pa visi 50,000 kvadratnih metrov velika skalna klada. Neka komisija geologov je sedaj ugotovila, da se ta ogromna klada polagoma niža, sicer zelo neznatno, a vendar tako, da je to nižanje

"GLAS NARODA" zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

29. novembra: St. Louis, M. & v Hamburg

30. novembra: Olympic v C

Evropa v Bremen

1. decembra: Lafayette v Havre

Rex v Genoa

4. decembra: Manhattan v Havre

7. decembra: Saturnia v Trst
Hamburg v Hamburg
Berengaria v Cherbourg

8. decembra: Champlain v Havre

11. decembra: Gen. Von Steuben v Hamburg

12. decembra: New York v Hamburg

14. decembra: Majestic v Cherbourg
Washington v Havre
Conte di Savoia v Genoa

15. decembra: Paris v Havre

Bremen v Bremen

19. decembra: Albert Ballin v Hamburg

21. decembra: Olympic v Cherbourg

26. decembra: Deutschland v Hamburg

29. decembra: Ile de France v Havre

ČE STE NAMENJENI V JUGOSLAVIJO

POTUJTE POPOLNOMA UDOBNO PREKO HAVRE NA OGROMNIH FRENCH LINE EKSPRESNIH PARNIKIH!

"PARIS" "ILE de FRANCE"

15. Dec. — 9. Marca 29. Dec. — 19. Jan.

Hitra vožnja — izborna postrežba — krasne kabine

V tretjem razredu za dve in štiri osebe

Svetovno slavna francoska kuhinja — Brezplačno vino z obedi.

Vaša petljiaga potuje z vami do cilja

Za nadaljna navodila in karte pišite na —

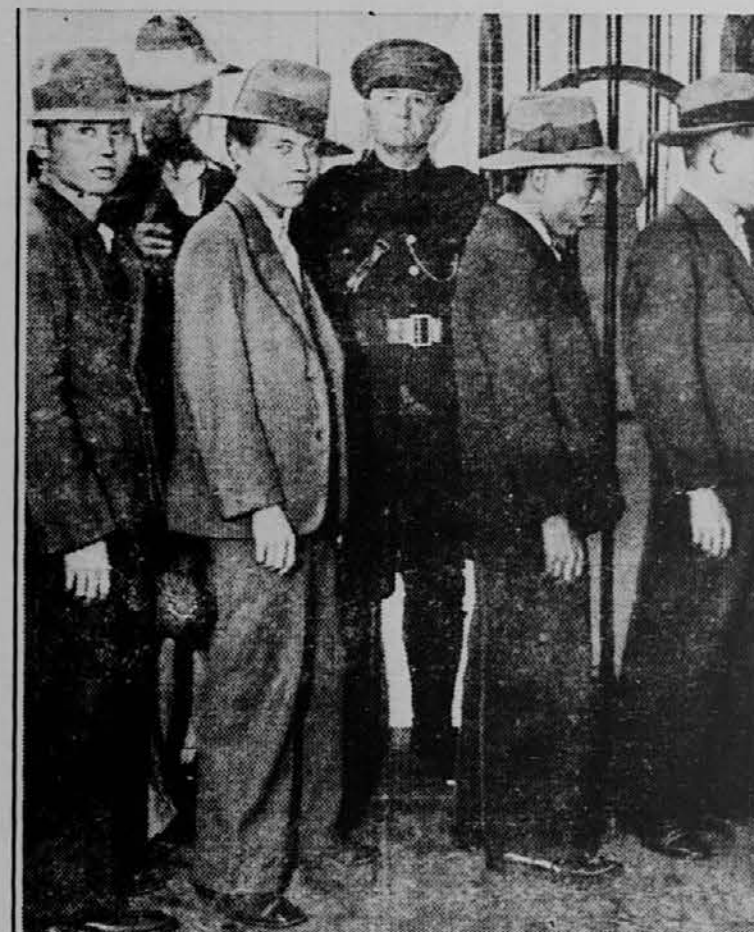
SLOVENIC PUBLISHING CO. LEO ZAKRAJSEK

TRAVEL BUREAU GENERAL TRAVEL SERVICE, Inc.

216 West 18th St., New York City 302 East 72nd St., New York City

French Line

VTIHOTAPLJENI KITAJCI

V nekem skrivališču pri Keyport, N. J., je našla policija 18 mladih Kitajcev, ki so bili vtihotapljeni v Združene države. Vseh osemnajst bo deportiranih.

mogoče izmeriti. Nekega dne bi skala nenadoma zgrmela v globino in bi povzročila nedvomno strašno nesrečo. Norvežanom je še v kosteh spomin na podobno katastrofo, ki se je zgodila v letošnjem aprilu v Aalesundu. Tam se je utrgala ogromna skala in treščila v morje s takšno silo, da se je dvignil val, ki je v trenutku razbil kakšnih 30 hiš v mestecih Ta-Fjoardu in Fræraju ob fjordu. Petdeset ljudi je pri tem izgubilo življenje.

Greftsenaasenci seveda niso čakali, da bi jih zadela podobna nesreča. Svojo mestno četrt so evakuirali. Oblasti pa so odredile, da se grozeči skalni velikan previdno podminira in v drobcih požene v zrak.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

s velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla

bih razmer tako priza

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na

ročnino točno.

Uprava "G. N."

ADVERTISE IN GLAS NARODA

BOŽIČNI IZLETI

v Jugoslavijo:

POD OSEBNIM VODSTVOM

MAJESTIC v Cherbourg, odpluje 14. DEC.

Pod vodstvom Mr. Ekerovich-a.

BREMEN v Bremen, odpluje 15. DEC.

Pod vodstvom Mr. Wohlmuth-a.

PARIS v Havre, odpluje 15. DEC.

Kdor želi imeti prijetno družbo, naj se nam takoj priglasi in če je gotov, naj pošlje nekaj are, da mu preskrbimo najboljše prostor na enem izmed teh parnikov. Mi bomo takoj preskrbeli vse potrebne listine za potovanje in sploh vse, da bo vsakdo zadovoljen. Dolgoletne skušnje in priporočila onih, ki so se posluževali našega posredovanja, so najboljša jamstvo vsakemu. Priglasite se takoj za navodila na:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (TRAVEL BUREAU)
216 West 18th Street New York, N. Y.